

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לעניינים מנהליים

24 מרץ 2024
53336-02-24

פלונית נ' שר הפנים

נמרוד פלקס

השופט

פלונית
ע"י עו"ד א' בללי

העותרת

- נגד -

שר הפנים
ע"י עו"ד ע' משה מפרקליטות מחוז ירושלים (אזרחי)

המשיב

פסק דין

1. עתירה כנגד החלטת המשיב מיום 10.12.2023 לדחות את בקשת העותרת להכיר בה כאזרחית ישראל מכוח לידה, לפי סעיף 4(א)(1) לחוק האזרחות, התשי"ב - 1952 (להלן - "חוק האזרחות").
2. במסגרת התגובה המקדמית, עתר המשיב לדחות את העתירה על הסף בשל שיהוי ניכר בהגשתה, וכן לדחות את העתירה לגופה. לאחר שעיינתי במכלול החומר שהוגש ושמעתי השלמת טיעון בעל פה מאת ב"כ הצדדים, סבורני כי דין העתירה להידחות על הסף ואף לגופה. אבאר.
3. העותרת נולדה בישראל בשנת 1985 לאם שהייתה באותה העת אזרחית ישראלית ולאב תושב עזה. בשנת 1986 עברה אם העותרת, יחד עם העותרת, להתגורר ברצועת עזה ומאז חיה העותרת ברצועת עזה, כמו גם שני הוריה ואחיה; העותרת רשומה במרשם האוכלוסין של רצועת עזה; אם העותרת הגישה בקשה לווייתור על

מסמך זה עשוי להכיל שינויים שהוטמעו ע"י מערכת פסקדין

- אזרחותה הישראלית וביום 1987.XXX, הודע לה כי בקשתה אושרה ואזרחותה בוטלה.
4. בהתאם להוראת סעיף 10(ו) לחוק האזרחות, בנסיבות דנן, עם ביטול אזרחות האם בוטלה גם אזרחות העותרת. זאת היות וכאמור, אם העותרת ויתרה על אזרחותה, אב העותרת מעולם לא היה אזרח או תושב ישראל, ואילו העותרת עצמה - יחד עם אמה - העתיקה את מרכז חייהן לרצועת עזה.
5. כשתיים עשרה שנים לאחר מכן - ביום 1999.XX - הגיש זודה של העותרת, אח אמה, בקשה לקבלת אשרה ורישיון לישיבת קבע בישראל, עבור אם העותרת וילדיה, לרבות העותרת עצמה. הבקשה נדחתה בהחלטת המשיב מיום 1999.XX, ואיש לא השיג על החלטה זו.
6. ביום 2001.XX פנתה אם העותרת בבקשה להשבת אזרחותה - לא הובהר מה עלה בגורל בקשה זו; ביום 2021.XX פנתה העותרת בבקשה לבירור מעמדה בישראל, וביום 2023.XX פנתה בבקשה לקבלת דרכון ישראלי או תעודת מעבר. בקשת העותרת לדרכון או תעודת מעבר, סורבה בידי המשיב בהחלטתו מיום 2023.XX, בנימוק שהעותרת אינה אזרחית ישראל.
7. לוז טענת העותרת, כי אמה מעולם לא ויתרה על אזרחותה הישראלית שלה עצמה, וממילא לא הייתה מודעת לכך שוויתור כלשהו מצדה - ככל שנעשה - מוביל לביטול אזרחות העותרת. באשר לסוגיית מודעות אם העותרת להשלכת וויתורה על העותרת, מפנה העותרת לכך, שחתימת אם העותרת על מסמך הוויתור (הכתוב בשפה הערבית) נעשתה בחתימת אצבע - ובכך יש כדי להטיל ספק בדבר הבנת אם העותרת את הכתוב באותו מסמך. ממילא מסמך הוויתור אינו מבהיר, כי וויתור האם על אזרחותה משמעותו אף וויתור על אזרחות ילדיה הקטינים, לרבות העותרת.
8. כאמור דין העתירה להידחות על הסף, מחמת השיהוי הניכר בו היא לוקה. אבאר. העותרת, כיום כבת שלושים ותשע שנים, טוענת כי אמה כלל לא וויתרה על אזרחותה בשנת 1987, וככל שוויתרה, לא כלל ויתור זה אף וויתור על אזרחות העותרת. לפיכך ביטול אזרחותה הישראלית - של העותרת - בשעתו, לא נעשה כדין, כך שהעותרת הייתה ונותרה כל השנים אזרחית ישראל. בכך מעלה העותרת טענה כנגד החלטה שניתנה לפני כארבעים שנים. השיהוי הנדון פוגע ביכולתו של המשיב לברר כיום במישור העובדתי את טענות העותרת, ובפרט את הטענה בדבר ההסבר שניתן - ככל שניתן - לאמה, בכל הנוגע לאזרחות העותרת. ממילא אף לא מאפשר השיהוי הניכר לבחון כעת האם תוצאת הדברים הייתה אחרת, אילו היה ניתן לאם העותרת אותו הסבר, אשר לטענת העותרת לא ניתן לה בשעתו (עע"ם 4565/19 צלאח נ' שר הפנים (20.8.2020) פסקה 8; בג"ץ 119/17 פרוגה נ' משרד הפנים (6.3.2017) פסקה 3).
9. בשולי הדברים אעיר, כי העותרת לא תמכה בראיה כלשהי, ובכלל זה בתצהיר, את גרסתה בדבר הכחשת אמה את דבר וויתור האם על אזרחותה של האם, ואף את דבר אי מודעות האם להשלכת וויתור זה על העותרת. אף אם אתעלם ממחדל זה, הרי, קיים קושי בגרסת אם העותרת - הנטענת מכלי שלישי - מפי בא כוח העותרת. הכיצד זה עולה גרסת האם, בדבר אי וויתור על אזרחותה כלל ועיקר, בקנה אחד

עם גרסתה האחרת, לפיה בעת מעשה הוויתור לא הייתה מודעת להשלכותיו על העותרת עצמה.

10. מעבר לנדרש, אעיר כי דין העתירה להידחות גם לגופה. המשיב הגיש לעיוני את בקשת דוד העותרת למתן רישיון לישיבת קבע בישראל, אשר הוגשה עבור אם העותרת וילדיה הקטינים דאז, בשנת 1999. בקשה, אשר נדחתה כאמור בהחלטת המשיב מיום XX.1999. מסמכים אלה, בהעדר כל ראייה אחרת מצד העותרת, מלמדים על כך שאם העותרת ומשפחתה, היו מודעים לכך שלמצער בשנת 1999 לא היו אם העותרת וילדיה הקטינים, לרבות העותרת עצמה, אזרחי ישראל. סבורני אפוא, כי לא נסתרה חזקת התקינות המנהלית לכך שביטול האזרחות של אם העותרת ושל בתה העותרת (שהייתה אז קטינה כבת שנתיים) נעשה כדין על-סמך ויתורה המלא של אם העותרת. המסקנה לפיה חזקת התקינות המנהלית לא נסתרה בנסיבות המקרה דנן, מתבקשת גם נוכח השיהוי הכבד בהגשת העתירה, שמקשה מאד להתחקות אחר אירועים שהתרחשו לפני כארבעים שנים כמוסבר לעיל (ע"א 6066/97 עירית תל אביב יפו נ' אבן אור, פ"ד נד(3) 755,749 (2000); בג"ץ 4440/11 חארוף נ' שר הפנים (9.10.2011); ע"א 8158/16 בן מנחם נ' פקיד שומה (16.10.2018) פסקה 4 לפס"ד השופטת ברק ארז).

11. בטרם סיום אציין, כי לא נעלמה מעיני בקשתה הנוספת של העותרת, אשר הוגשה לאחר הדיון בו נשמעה השלמת הטענות מאת הצדדים. בקשה, אשר עניינה הוספת ראיות והשלמת טענות. מקובלת עלי עמדת המשיבה, לפיה דין בקשה זו להידחות. ככל שמבקשת העותרת להביא ראיות חדשות, או להשמיע טענות חדשים, העשויים להשליך על הסעד לו היא עותרת - טענות וראיות שלא הובאו בפני הרשות המנהלית - עליה להתכבד ולהביאם בפני הרשות המינהלית, חלף הבאתם לראשונה בפני בית המשפט (ע"מ 10811/04 סורחי נ' משרד הפנים, פ"ד נט(6) 418,441 (2005)).

12. אשר על כן, ונוכח מכלול הטעמים שפורטו, העתירה נדחית על הסף, ומעבר לנדרש היא נדחית גם לגופה.

העותרת תישא בהוצאות המשיב בסך 7,500 ₪.

ניתן היום, י"ד אדר ב' תשפ"ד, 24 מרץ 2024, בהעדר הצדדים.

נמרוד פלקס, שופט